ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΝΤΑ

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Πέντε χρόνια πέρασαν από τον μαρτυρικό Ἰούλιο τοῦ 1944, ποὺ τὸν πέρασα στὴν Γερμανοκρατουμένη Πάτρα, φυλακισμένος, ἀπομονωμένος, στὰ μπουντρούμια τῶν Ἐς—Ἐς τῆς διαταυρώσεως τῶν δρόμων Καναπάρη-Βότση.

Ἔπειτα ἀπὸ σκληρὴ ἀνάκρισι ἡμερῶν, μὲ τὰ χειρότερα καταναγκαστικὰ μέσα — εἶδαν οἱ Γερμανοὶ ὅτι δὲν βγαίνει τίποτε ἀπὸ ἐμὲ — καὶ ἀπεφάσισαν νὰ μὲ στείλουν στὸ στρατόπεδο, ἵνα μὲ τὴ σειρά μου πληρώσω τὰ ἀντοίποινα κανενὸς σαμποτὰζ ἢ φόνων Γερμανῶν, τόσων συχνῶν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Στὸ Μεσολόγγι, ὅταν ἔμαθαν ὅτι μὲ μετέφεραν οἱ Γερμανοὶ στὴν Πάτρα, κινήθηκαν ὅλοι νὰ μὲ σώσουν. Ἔστειλαν τηλεγραφήματα στὴ Κυβέρνησι καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Δαμασκηνὸ καὶ στὴ Γερμανικὴ Διοίκησι, τὸ δὲ Δημοτικὸ Συμβούλιο, διὰ τοῦ Νομάρχου Αἰτωλοακαρνανίας, ὁ ὁποῖος ἔστειλε καὶ αὐτὸς ἰδιαίτερο μακρὸ τηλεγράφημα, ἀπηύθυνε τὸ ἀκόλουθο ψήφισμα: «Τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Πόλεως Μεσολογγίου διερμηνεῦον ὁμοφώνως τὴν Παμμεσολογγίτικην συγκίνησιν διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων σύλληψιν, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους δὲν διεκρίβωσεν εἰσέτι, τοῦ ἐπὶ ὁλόκληρον 20ετίαν διατελέσαντος Δημάρχου τῆς Πόλεως Χρ. Εὐαγγελάτου ἀπευθύνεται εὐσεβάστως πρὸς τὰς ἁρμοδίας Γερμανικὰς ἀρχὰς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ διατρανώσῃ ὅτι ὁ συλληφθεὶς Δήμαρχος Χρῆστος Εὐαγγελάτος ἐμποτισμένος ἀπὸ τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῆς πόλεως τῶν ἐλευθέρων πολιορκημένων ἐκράτησε καθ' ὅλην τὴν μακρὰν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, σταθερὰν καὶ ἀκλόνητον τὴν προσήλωσιν του εἰς τὰ ἀθάνατα Ἑλληνικὰ ἰδανικὰ τὰ θεμελιωμένα εἰς τὸ ἱερὸ τρίπτυχο τῆς Πατρίδος, Θρησκείας καὶ Οἰκογενείας καὶ ἠδυνήθη κατὰ τὴν τελευταίαν δύσκολον καμπὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας νὰ διατηρήσῃ μὲ τὴν σωφροσύνην καὶ τὸ κῦρος του τὴν Ἱερὰν Πόλιν τῆς Ἐξόδου κατὰ τὸ δυνατὸν μακρὰν ἀπὸ τὸν σάλον ποὺ δημιουργοῦν αἱ ἀκρότητες τῶν νέων συνθημάτων, αἵτινες τοσοῦτον ἐντόνως ἀποκρούονται ἀπὸ τὰ ἀθάνατα Ἑλληνικὰ ἤθη καὶ ἐκφράση τὴν εὐχὴν ὅπως αἱ Ἀρχαὶ κατοχῆς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐν ψυχραίμῳ ἐκτιμήσει πάντων τούτων ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν θέσιν του τὸν συλληφθέντα Δήμαρχον, διαιβεβαιούμεναι ὅτι οὕτω συντελοῦν εἰς τὴν λυσιτελεστέραν καὶ ὀγιεστέραν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημιουργηθέντος ἐκ τῆς συλλήψεως τοῦ Δημάρχου της ἀγωνιώδους εἰς τὴν πόλιν κενοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας οὐδεὶς τῶν ἠμοτῶν της κρίνει ἑαυτὸν ἐπαρκῆ διὰ νὰ συμπληρώσῃ. Ἐν Ἱερᾷ Πόλει τοῦ Μεσολογγίου τῇ 5 Ἰουλίου 1944, ὁ Πρόεδρος Ἀθανάσιος Λάσκαρης ἰατρός, τὰ μέλη Πάνος Ι. Ντρές, Ἀθανάσιος Λούτσας, Γεώργιος Κατάσος, Ἀντώνιος Κεκκὲς, Κωνσταν. Ρήγας, Γεώργιος Σατραζέμης, Νικόλαος Πατίλης, Δημήτριος Κ. Γιωτόπουλος, Χρῆστος Καρανάσος, Ἰωάννης Τσατσάνης, Χρ. Καρατσιώρας Κωνσταντίνος Σταυρόπουλος, Ἀρμόδιος Ζαΐμης, Βασίλειος Κυριάκου, Γεώργιος Δροσόπουλος.»

Μόλις ἔπεσε ὁ ἥλιος καὶ ἡ κυκλοφορία τῶν Πατρινῶν εἶχε σταματήσει μ' ἔβαλαν σ' ἀνοικτὸ μικρὸ αὐτοκίνητο μὲ δύο γυναῖκες, ποὺ ἔβγαλαν ἀπὸ ἄλλο ὑπόγειο. Αὐτὲς τις ἄφησαν στὶς γυναικεῖες φυλακές, ποὺ ἦσαν σ' ἕνα ψηλὸ σπίτι, ἐπὶ τῆς Λεωφόρου Γούναρη πρὸ τῶν Ψηλῶν Ἀλωνιῶν. Οἱ Ἕλληνες χωροφύλακες ποὺ ἦσαν φύλακες πλησίασαν τό αὐτοκίνητο καὶ μέ ἀνεγνώρισαν. Ἀξύριστος ἔνδεκα ἡμέρες, ρυπαρὸς ἀπὸ τή διαβίωσι στὸ ἄθλιο ἐκεῖνο ἀπομονωτήριο θὰ εἶχα φρικτὰ χάλια. Μοῦ εἶπαν σιγά, ἐνθαρρυντικὲς λέξεις καὶ μοῦ εὐχήθηκαν καλὴ ἀπαλλαγή.

Στὸ ἀνέβασμα τοῦ δρόμου πρὸς τὴν πλατεῖα Ἁγίου Γεωργίου μ' ἀνεγνώρισαν ἀπὸ τὸ παράθυρο ὁ τελωνειακὸς κ. Ἰωάννης Τσατσάνης καὶ ἡ κυρία του. Συμπολίτες καὶ οἱ δυὸ εἶχαν δείξει ἐνδιαφέρον καὶ στὸ πέρασμά μου, τὸ τόσο γρήγορο ἀνεσκίρτησαν ἀπό χαρά. Εἶχαν χάσει ἀπὸ ἡμέρες τὰ ἴχνη μου.

Περάσαμε τὸ «Τάσι» καὶ τοῦ «Κόκκαλη τὸ γεφῦρι» καὶ ἀπ' ἐκεῖ τοὺς στρατῶνας. Δὲν ἤξερα ποῦ μὲ πᾶνε, σὲ φυλακὴ ἢ σ' ἐκτέλεσι. Εἶχα ἀφεθῆ στὸ μοιραῖον!

Εἰ τὸ φέρον Σὲ φέρει, φέρε καὶ φέρου...

Εἰ δι' ἀγανακτῆς καὶ σ' αὐτὸν λυπῆς, τὸ φέρον Σὲ φέρει!

Περάσαμε τοὺς στρατῶνες καὶ ἐπήραμε τὸ δρόμο πρὸς τὸ Γηροκομεῖο. Στὸν πρῶτο ἀνήφορο σταματήσαμε. Ἀπέναντι ἀπὸ ἕνα μεγάλο κτίριο — σχολεῖο ἢ Νοσοκομεῖο δὲν μπορῶ νὰ τὸ προσδιορίσω — εἶναι μιὰ παληὰ βίλλα. Ἐκεῖ σταματήσαμε. Γερμανικὴ φρουρὰ καὶ κλειστὰ τά παράθυρα πρὸς τὸν δρόμο. Ὁ Ἀρχιφύλαξ μοῦ πῆρε τὰ στοιχεῖα μου καὶ μ' ἔγραψε στὰ κατάστιχά του. Ἤμουνα φυλακισμένος στὸ «Στρατόπεδο Λυμπεροπούλου» τότε μερὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τῆς Πάτρας.

Ἡ πρώτη ἐντύπωσι: ὑπέροχη. Ἀπ' τὸν τάφο τοῦ μπουντρουμιοῦ αἱ φυλακαὶ τοῦ Λυμπεροπούλου δὲν εἶχαν καμμία σύγκρισι. Μέσα ἐκινοῦντο ἐλευθέρως οἱ κρατούμενοι καὶ στὸ μικρὸ προαύλιο μὲ τὸν παγύφηλο τοῖχο, νύκτα καὶ ἡμέρα ἐπετρέπετο ἡ κυκλοφορία, γιατὶ ἐκεῖ ἦσαν τὰ ἀπόχωρητήρια καὶ τά τρεχούμενα, κρῦα νερά. Ἀλλὰ ... σὲ λίγο ἡ ζωὴ ἐκεῖ ἦταν φρικτότερη ἀπὸ τὴν κόλασι.

Πρῶτοι οἱ Μεσολογγῖτες ποὺ εἶχαν συλληφθῆ μαζί μου, Δαρλαμήτσος, Γιανναρᾶς, Γερεβασίλης, Σάτρας, Γαλανός, Τσιφοπανόπουλος ἤλθαν καὶ μ' ἀγκάλιασαν, κι' ἕνας ἄλλος Ἰούδας ἀληθινός. Τὸν ξέρουν οἱ Μεσολογγῖτες καὶ οἱ Πατρινοὶ ποὺ μὲ παρηκολούθησαν στὸ Γολγοθᾶ μου. Ἔπειτα μὲ καλοσώρισαν ὅλοι τοῦ στρατοπέδου: Καλαβρυτινοί, Πατρινοί, Αἰγιῶτες, Ἀμαλιαδῖτες καὶ μιά μεγάλη συντροφιὰ ἀπὸ τὰ Ροῦτικα μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητος Γεώργιο Χ. Πολυχρονόπουλο καὶ τὸ Πάνο Δίπλα.

Δὲν πρόφθασπ ν' ἀνοίξω κουβέντα — γιατὶ ἤμουνα βουβὸς τόσες ἡμέρες στὴ σκοτεινὴ, φρικτή, βρωμερή—τάφος ἀληθινὸς —ἀπομόνωσί μου, π' ἀκούω ἕνα ψηλὸ γέρο — ἀπάνω ἀπὸ ὀγοῆντα — Τουρούκη τὸ ἐπώνυμο, ψάλτη ἐξῆντα καὶ περισσότερα χρόνια στὰ Ροῦτικα — μοῦ εἶπαν πῶς πέθανε πρόπερσι—νὰ μᾶς καλῆ ὅλους σὲ παράκλησι.

Κατεβήκαμε στὴ αὐλή. Στὸ τοῖχο κρεμάσθηναν εἰκονίσματα τῆς Παναγίας καὶ ἄλλων ἁγίων, λιβάνι ἀνάφθηκε σ' ἕνα κεραμίδι καὶ δυὸ κεράκια στὰ χέρια κρατουμένων κι' ἡ ψαλμωδία τοῦ παρακλητικοῦ κανόνος ἄρχισε.

Εἴμαι—δὲν τὸ κρύβω — θεοφοβούμενος. Ὅταν τέλειωσα τὴ νομική, σπούδασα στὸ Πανεπιστήμιο, τὴ θεολογία. Ἀλλὰ συγκινητικώτερη στιγμὴ ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ οἱ «ἑτοιμοθάνατοι» ἐβέοντο στὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ λυτρωμό τους, δὲν ἐδοκίμασα στὴ ζωὴ μου, καὶ ἔνοιωσα τόσο κοντὰ μου τὴ δύναμι τοῦ Θείου. Ὁ Τουρούκης, στὸ τέλος τῆς δεήσεως, ποὺ ἐγονατίσαμε εὐχήθη στὸ ἑαυτό του καὶ σ' ὅλους «καλὸ ξημέρωμα».

Ὅταν ἀνέβηκα ἀπάνω, μετὰ τὴ παρακλητικὴ προσευχὴ, καὶ στάθηκα στὴ ταράτσα τοῦ Λυμπεροπούλου — παληᾶς βίλλας, ἔπειτα σχολείου, λυκείου ὅπως μὲ πληροφόρησαν—κι' εἶδα τὴν Πάτρα, ὡραία στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ διέκρινα στὸ βάθος σκιὲς τὰ βουνὰ τοῦ Μεσολογγίου, πλημμύρισα ἀπὸ χαρά, ἐνῶ σίγυρα μου, ἔπεφταν σὲ μελαγχολικὲς σκέψεις. Ἐνύχτωσε κι' ἀγωνιοῦσαν ὅλοι γιὰ τὴν χαραυγή...

Νὰ γιατὶ ἡ ζωὴ στοῦ Λυμπεροπούλου, ποὺ ὑπῆρχε τόση ἐλευθερία κινήσεως, τροφὴ ἄφθονη ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ καὶ τὸ συσσίτιο τοῦ στρατοπέδου ἀλλὰ καμμία ὄρεξις σὲ κανένα — ἦταν κόλασις φοβερή!

Τὰ χαράματα ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ ἡ κουστωδία τῶν Γερμανῶν πρόσταξε νὰ ντυθοῦμε. Ὁ Ἀρχιφύλαξ φώναξε τὰ ὀνόματα 35 κρατουμένων. Τοὺς πῆραν καὶ ἔπειτα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἀκούσαμε ὁμοβροντὲς καὶ σὲ λίγο, οἱ συγκρατούμενοί μας τὴν νύχτα 35 Ἕλληνες, φορτωμένοι σὲ κάρρα — ποὺ τὰ βλέπαμε ἀπ' τὰ παράθυρα, πρὸς τοὺς στρατῶνας, μετεφέροντο, ἐκτελεσμένοι ἀπὸ τὸ Γερμανικὸ ἀπόσπασμα, γιὰ νὰ ταφοῦν σ' βδομαδικοὺς τάφους!

Ἀπ' τὸ στρατόπεδο τοῦ Λυμπεροπούλου ἔπερναν τὸν ἀριθμὸ τῶν προσώπων, ποὺ ἔδινε διαταγὴν ὁ Γερμανὸς Διοικητὴς τῆς Κορίνθου νὰ ἐκτελεσθοῦν γιὰ ἀντίποινα σαμποτὰζ ἢ φόνων Γερμανῶν τῆς προηγουμένης ἡμέρας, ποὺ συνέβαινον κάθε μέρα στὴ Πελοπόννησο.

Γι' αὐτὸ τὸ «στρατόπεδο Λυμπεροπούλου», μὲ τή μαγικὴ δύναμι τοῦ θέα, μὲ τὰ κρῦα νερά, μὲ τὴ πλούσια καὶ ἐκλεκτὴ τροφὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ σοκολάτες καὶ σιγάρα καὶ τόσα πράγματα πού ἔμειναν ἀνέπαφα, ἦταν κόλασις καὶ τὸ μπουντροῦμι πού ἀφῆκα, τὸ βρωμερό, τὸ ἄθλιο, τὸ σκοτεινό, τὸ ἀπαίσιο, ἦταν, παράδεισος!

Στοὺς τοίχους ἕνα μακάβριο θέαμα ἐπρόβαλλε. Κάθε εἰσερχόμενος ἔγραφε στὸ τοῖχο τό ὄνομά του καὶ τὸν τόπο του, καὶ ὅταν ἐξετελεῖτο οἱ ἄλλοι προσέθεταν ἕνα σταυρό καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ θανάτου του. Λίγοι ἀπὸ κεῖ βγῆκαν ζωντανοί. Ἦταν ἡ μάνδρα τῶν ἑτοιθανάτων. Ἦσαν πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς — οἱ περισσότεροι καθαρόαιμοι Ἕλληνες — θύματα τῆς κακῆς ὥρας ποὺ τόσον ἀκριβὰ τὴν πλήρωσε ὁ Ἑλληνισμός.

Πῶς βγῆκα ἀπὸ τὸ στρατόπεδο αὐτὸ καὶ μεταφέρθηκα στὶς φυλακὲς Μαργαρίτη τῶν Πατρῶν, καὶ σώθηκα ἀπὸ τὰ νύχια τῆς Γκεστάπο θὰ γράψω στὸ προσεχὲς φύλλο τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος».

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

Μικρὰ νέα

Ἐνῶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς μερικὰς χώρας τῆς Εὐρώπης κάνει τρομερὴ ζέστη, στὴν Ἑλλάδα ἐφέτος ἄγομεν ἐποχὴν ἀνοίξεως.

—Στὴν Ἀμερικὴ, κατηναλώθησαν μίαν ἡμέραν τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, 11 ἑκατομμύρια παγωτά, 7 ἑκατομ. γαζόζες, ἄλλες τόσες πορτοκαλάδες καὶ ὑπερτριπλάσιες δροσιστικὲς τσίκλες.

—Ἐδῶ, μεσοῦντος τοῦ καλοκαιριοῦ, ὑπάρχουν πάμπολλα κρούσματα γρίπης, ἐσημειώθη μεγάλη κατανάλωσις ἰωδίου «κοφτές» βεντοῦζες κλπ.—καὶ τὶς λεμονάδες ἀντεκατέστησαν τὰ φασκόμηλα.

—Τέλος ἐκινδύνευσε νὰ καταποντισθῇ ἡ Λάρισα ἀπὸ μεγάλην πλημμύραν.

—Πλῆθος προσκυνητῶν θὰ μεταβῇ ἐφέτος, κατὰ τὰ φαινόμενα, εἰς Κέρκυραν, ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ πολιούχου Ἁγίου Σπυρίδωνος.

—Ὁ ἐδῶ εὐδοκίμως δρῶν Σύλλογος τῶν Κερκυραίων θὰ πραγματοποιήσῃ ἐπ' εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ, ἐκδρομὴν—μᾶλλον τριήμερον—εἰς τὴν μυροβόλον νῆσον.

—Ὑπερφρουτοπαραγωγὴ ἐφέ τος.

—Εἰς τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὀφείλεται καὶ ἡ ἀναξία λόγου τιμὴ τῶν φρούτων.

—Ρεκόρ πάντως ἐσημειώθη εἰς τὴν τιμὴν τῶν σύκων.

—Εἰς τὸ Μαρκάτο ἐπωλήθησαν προχθὲς πρὸς 600 (!) δραχ. τὴν ὀκᾶ.

—Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὴν Ἀθήνα, ὅπου καραβάνια ὁλόκληρα μὲ φροῦτα ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν καταφθάνουν καθημερινῶς.

Εἴθε τὸ ἴδιο νὰ συνέβαινε μὲ ἄλλα εἴδη, ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς.

—Τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀπλησίαστος.

—Τὸ λάδι αἴφνης, ἢ τὸ βούτυρο, τὸ τυρὶ κλπ.

ΛΥΡΙΚΕΣ ΠΡΟΖΕΣ

ΤΟΥ ΝΤΟΥΝΙΑ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Ἡ δουλειὰ της εἶναι πλύστρα... Ἀλλάθωτιστὴ χωρίστρα...εἶναι ἀρτίστα, στὸ μοδέρνο [περμανάντ! Νέα πολὺ καθὼς πρέπει... Μὲ τὴ τσάντα της τὴ νάϋλον καὶ παποῦτσι ἀπὸ κρέπι... Τὸ μεγάλο της προσόν... Ἔχει τρόπους εὐγενείας μὲ μερσὶ καὶ μὲ παρντόν... Ἀποφεύγει τὰ ξυνὰ... προτιμῶντας μέχρι τρέλλας, σὰν εὐαίσθητη ποὺ εἶναι, τὰ κρυμμένα ὀρεκτικά!.. Τήν λένε, Νανσικᾶ!., Κι' εἶναι αὐτὴ ποὺ ὅλα τὰ ξέρει τοῦ ντουνιᾶ τὰ μυστικά...

Πρώτη ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα... Σὰν ἀνάψουνε τὰ φῶτα... Καὶ κοντὰ της στὴ σειρὰ μὲ καρέκλες καὶ σκαμνιὰ... Παίρνει θέσι ἡ γειτονιά... Ταχτικὰ [καὶ κάθε βράδυ... μ' ἕνα μῆλο μ' ἕν ἀχλάδι... πῶχει τζάμπα... γιὰ τὴ φίνα της τὴ γάμπα... ἀπό τὸν ἀντικρυνό μονάβη... Μόνη κόβει... μόνη ράβει.. κι' ἀρχινάει τὸ τροπάρι...

—Ἄ, μπά... μπά... δὲν θὰ τήν πάρῃ... Τὴν Μαρίκα δ Ζουνάρ. Ὅσο καὶ γιὰ τή δασκάλα, κλέφτηκε ἡ καλὴ σου — μπράβο—μ' ἕνα ναύτη ἀπὸ τή Καβάλλα... Ἂν πῆτε καὶ γιὰ τὴν παπαδιὰ... Κύττα, μὴ βγάλτε τσιμουδιά... Ὁ Θεὸς νὰ μὲ σχωρέσῃ .. Ὁ δαίμονας νὰ μὲ πάρῃ νὰ μ' ἀλέσῃ.. Καλλίτερα νὰ μή μιλήσω... Γιατὶ θὰ πάω νὰ κοινωνήσω... Ἄμ, κι' ἡ Ἑλένη τοῦ Ντολιᾶ...σάμπως τώρα τελευταία νὰ τὴν βλέπω μὲ κοιλιά... Ἀλλὰ κι' ἡ μαντάμ Κατίνα... ποὺ ὅλο πάει στὴν Ἀθήνα... καὶ μᾶς κάνει τὴν μεγάλη... Τί σοῦ λέει; Ἀκόμα ἡ Θεομπαίχτρα τὰ χρωστάει τοῦ μπακάλη!.. Καὶ στὸ τέλος—τέλος γι' ἀκοῦστε με [δῶ... Ἕνα κι' κι' ἕνα κάνουν δυό... Δὲν μπορεῖ ἡ παληὸ—Φανιὸ... νὰ κρεμιέται στὸ φεγγίτι... καὶ νὰ ξετιμώνῃ τῆς κάθε μιανῆς φτωχειᾶς τὸ σπίτι... Μὴν τῆς εἰπῶ γιὰ τὸ φαντάρο... πῶς ὁ κόσμος τὸ 'χει τούμπανο κι' ἐγὼ εἶμαι τὸ φουγάρο...

—Φυσικὰ... πολὺ σωστά, τοὺς τὰ λέει λογικὰ...Μαζὶ της οὔλες... συμφωνᾶνε οἱ γυναικοῦλες... Καὶ στὸ κάτω [τῆς γραφῆς... Εἶναι καὶ μία δεσποινίς.., Ὄχι ὅμοια μὲ τἄλλα τῆς ἀράδας θηλυκά. Εἶναι κορίτσι προκομένο... Τὸ μυαλό του σκῆ δουλειά... Δές, καὶ τοῦ λείπει ἡ μιλιά... Ἔχει τὸ στόμα τον ραμμένο... Τὸ [καϋμένο... Μ' ὅλο ποὺ τὰ ξέρει κι' ὅλα τοῦ ντουνιᾶ τὰ μυστικά... Ἔχει δίκηο ἡ Νανσικᾶ!..

Ρίτα Ν. Σαρδελιάνου

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ κάτωθι ὑπογεγραμμένη Σωτηρία Ἀντιόχου κάτοικος Ζακύνθου δηλῶ ὑπευθύνως καὶ ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ Νόμου περὶ ψευδοῦς δηλώσεως ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξα μέλος τοῦ ΚΚΕ ἢ ἑτέρας σχετικῆς ὀργανώσεως.

Ἀποκηρύσσω τὴν ψευδοκυβέρνησιν τῶν συμμοριτῶν καὶ πᾶσαν σχετικὴν ὀργάνωσιν ἥτις σκοπὸν ἔχει τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Πατρίδος μας.

Δηλῶ δὲ ὅτι πάντοτε διαθέτω καὶ θὰ συνεχίσω νὰ διαθέτω ἀ πάσας τὰς δυνάμεις μου διὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδος μας.

Ἡ Δηλοῦσα
Σωτ. Ἀντιόχου

ΛΥΡΙΚΟΝ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΕΧΝΗΣ
Σήμερον ὥρα 10 μμ.
Τ. ΟΥΙΛΙΑΜΣ
ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ
Ο ΠΟΘΟΣ
— Μὲ τὴν —
ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Σταυρόλεξον ἀρ. 404

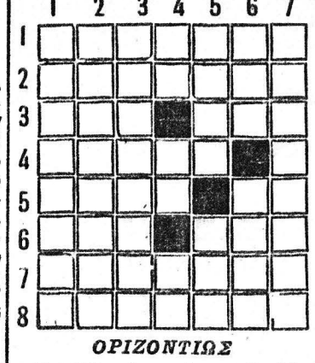

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) Γάλλος ποιητὴς τοῦ 19ου αἰῶνος. 2) Τὰ ἔχουμε ὅλοι ἀνεξαιρέτως. 3) Διότι (Ἀγγλικὴ) —Τρέχε, νύλα (ἀντ.) 4) Νῆσος τῶν Ἀντιλλῶν (ἀντ) 5) Ἡ πηγὴ τοῦ νομίσματος 600,200, 6) Μὲ κεφαλαῖον «Κ» γίνονται μονάδες βάρους, μὲ τελικὸν «Ι» μονάδες τοῦ στρατοῦ—ἀναφ. ἀντωνυμία (δοτ. πληθ.) 7) Μετέθεσαν (ἀντιστρόφως). 8) Κάτοικος μιᾶς Ἠπείρου.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Φροῦτα σπουδαῖα τοῦ καλοκαιριοῦ, 2) Ἀναστολαί (αἰτ); 3) Τὸ ὑψηλότερον τῶν ἐνεργῶν ἡφαιστείων τῆς γῆς, 4) Ἀντιστροφὴ νότας—408—Φωνῆεν εἰς διπλοῦν 5) Ἑλληνικὸν νησὶ (αἰτ ἀντεστρ)— Σιρατιωτικὸν παράγγελμα 6) Ἀρχικὰ τραπέζης — Κράτος τῆς Ἀμερικῆς, 7) Ὁπλο τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων (γενική).

Λύσις προηγουμένου

Α	Ν	Α	Ν	Ι	Α	Σ	
Γ	Α	Λ	Α	Τ	Ι	Α	
Γ	Ε	Λ	Ο	Ι	Ω	Ν	
Ε		Α	Σ	Α	Ν	Ι	
Λ	Ο	Σ		Σ	Ι	Α	
Ο	Σ	Σ	Α		Ω	Ε	
Σ	Ι	Ω	Ν		Σ	Σ	

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ
ΠΛΕΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ὁ Συνεταιρισμὸς Ἰχθυεργατῶν Μεσολογγίου — Αἰτωλικοῦ ἐκτίθησιν εἰς φανερὰν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν τοῖς γραφείοις αὐτοῦ τὴν 12ην τρέχοντος μηνὸς Ἰουλίου, ἡμέρα Τρίτην καὶ ὥραν 11 π. μ. τὴν ἐκποίησιν τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς ἑνὸς γυροβολιδίου τοῦ ἰχθυοτροφείου Πλώσταινα, ὑπολογιζομένης εἰς 1500 περίπου ὀκάδας.

Οἱ ὅροι τῆς ὡς ἄνω δημοπρασίας εἰσὶ κατατεθειμένη εἰς τὰ ἐν Μεσολογγίῳ γραφεῖα τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ εἰς τὸ ἐνταῦθα ὑποκατάστημα τῆς ΑΤΕ ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβουν γνῶσιν.

Μεσολόγγιον 9—7—49

Διὰ τὸν Συνεταιρισμὸν Ἰχθυεργατῶν Μεσολογγίου Αἰτωλικοῦ.

Ὁ ἀντιπρόεδρος
Πάτροκλος Καλάκης

ΘΕΡΙΝΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ
Κ. Τ. Ε. ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ
ΠΑΤΡΩΝ-ΑΧΑΪΑΣ-ΛΟΥΣΙΚΩΝ-ΜΑΝΩΛΑΔΟΣ-ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 175 (ΟΠΙΣΘΕΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ), ΤΗΛ. 35-02

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

Δι' Ἀνδραβίδα ὥραι 6, 15.30
Διὰ Μανωλάδα 6, 7, 12, 16.30
Διὰ Σαγέϊκα 6, 7, 12, 17, 18
Δι' Ἄνω Σουδενέϊκα 12, 17
Διὰ Λουσικὰ 12 καὶ 17.30
Δι' Ἀραξον ὥρα 17
Διὰ Ριόλον » 17
Δι' Ἄρλα » 17
Διὰ Μαζαράκι » 17
Διὰ Μετόχι » 17
Δι' Ἀχαΐαν — Ἀλισσὸν — Καμίνια 6, 7, 9 30, 11, 12.30, 15.30, 17, 18, 19

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ἐξ Ἀνδραβίδας ὥραι 6, 12.
Μανωλάδος 6.9 30,14.30, 16.
Ἐκ Σαγέϊκων 6,6.30, 10, 15.
Ἐξ Ἄνω Σουδενέϊκων 6, 14.
Ἐκ Λουσικῶν ὥραι 6, 15
Ἐξ Ἀράξου ὥρα 6
Ἐκ Ριόλου » 6
Ἐξ Ἄρλας » 6
Ἐξ Μαζαρακίου » 6
Ἐξ Μετοχίου » 6
Ἐξ Ἀχαΐας — Ἀλισσοῦ — Καμινίων 6, 7, 8, 11, 16.
17 καὶ 19

Τὰ ἀνωτέρω δρομολόγια ἰσχύουν ἀπὸ 9ης Ἰουλίου
Τὰς Κυριακὰς δὲν ἰσχύουν
ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΔΙ' ΕΚΔΡΟΜΑΣ
Τιμαὶ λογικαί. Ἐξυπηρέτησις — ἄνεσις
(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ)

Ὁ ἰατρὸς ΓΕΩΡΓ. Ν. ΜΠΙΜΠΗΣ καὶ ἡ ὀδοντίατρος ΜΑΡΙΚΑ ΜΠΙΜΠΗ δέχονται Πανεπιστημίου 48 τηλ. 22—58

Ὁ ἀφροδισιολόγος—δερματολόγος ἰατρὸς ΜΙΜΗΣ Α. ΚΑ ΤΣΑΜΠΑΣ δέχεται ὁδὸς Φ λοιπόμενος 25 τηλ. 28—77.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΓΙΑΛΕΛΗΣ
Ἰατρὸς Παθολόγος δέχεται ἐν τῷ Ἰατρείῳ του Ρήγα Φερραίου 68. Τηλέφ. 33—92.

Ὁ ἰατρὸς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΗ ΜΗΤΡΙΑΔΗΣ εἰδικὸς φυμ τιολόγος δέχεται καθ' ἑκάστ 4—8 ἐν τῷ Ἰατρείῳ του Ἀθανασίου Διάκου ἀριθ. ὡς καὶ ἐπὶ συνεντεύξει τηλ. 35-58

Ὁ Ἰατρὸς μικροβιολόγος κ. ΗΛΙΑΣ ΑΡΧΟΝΤΗΣ δέχεται εἰς τὸ ἐργαστήριόν του Κανακάρη 127.

Ζητήσατε ἐπιμόνως τὶς
Λεμονάδες
ΘΑΥΜΑ
Ἐργοστασίων
ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΙΛΑΒΑ
ΙΩΝΙΑΣ 7
Τηλέφωνα 28—94, 21—48, 20—77

Υφάσματα
ΑΦΩΝ Σ. ΚΑΛΥΒΑ
ΓΩΝΙΑ
Ρήγα Φερραίου - Γερακωστοπούλου
Ἡ μεγαλυτέρα συλλογὴ θερινῶν εἰδῶν
ΑΙ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΑΙ ΤΙΜΑΙ

ΝΕΟΝ ΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΕΙΟΝ - ΧΡΩΜΟΤΟΠΕΙΟΝ ΚΑΙ
Ἐργοστάσιον Συρματοπλεγμάτων
ΗΛΙΑ ΚΙΟΥΣΗ
ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ 112 — ΤΗΛ. 30—30
Ἅπαντα τὰ εἴδη Οἰκοδομῶν. Γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ πάσης φύσεως σιδηρικά, ἐλαιοχρώματα, χρώματα, βερνίκια κλπ. Συρματοπλέγματα δικτυωτὰ ἐκ σύρματος γαλβανισμένου εὐρωπαϊκοῦ διὰ περιφράξεις, ποταμοὺς σουμιέδες κλπ. Τιμαὶ ἀσυναγώνιστοι

ΤΟ ΦΛΕΓΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΑΦΑΝΤΑΣΤΟΣ ΤΡΑΓΙΚΗ Η ΣΤΑΦΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΚΑΙ ΦΡΙΚΩΔΩΣ ΑΠΕΛΠΙΣΤΙΚΗ Η ΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΤΑΦΙΔΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

**Ὅσα δὲν γνωρίζουν καὶ πρέπει νὰ μάθουν ὅλοι οἱ σταφιδοπαραγωγοί. Ἐσωτερικὴ τομὴ τοῦ σταφιδικοῦ.